

Gamla ritningar blir ny sillabåt

Foto: Ingrid Wall

I den gamla ladan i Gislövs läge förvaras Sirmiones båtar under vintern och det är här "nyförvärven" ställs i ordning. I dag förfogar skeppslaget över ett antal båtar som alla på olika sätt har spelat en viktig roll i fisket längs Sydkusten. Snart kommer flottan att utökas med en nybyggd sillabåt som byggs efter hundra år gamla ritningar.

Sedan urminnes tider har trelleborgaren levt på och av havet. Att fiska har för de allra flesta familjer varit ett sätt att få mat på bordet. Idag är de gamla prammarna och sniporna ersatta av platsbåtar och få fiskar sin egen middagsmat. Men minnena lever, liksom lukten av nytjärade garn och ljudet av ålapålar som bankas ner i

sandbotten. Ett gäng som verkligen tagit sin an uppgiften att bevara kulturarvet är Sirmiones skeppslag på Gislöv. Nu har "gubbarna" fått stöd från såväl kommunen som annat håll och kan därmed förverkliga drömmen – att efter hundra år gamla ritningar bygga en helt ny sillabåt! Denna kommer att bli flaggskeppet

i den flotta som skeppslaget har vid veteranbåtsbryggan i läget, en turistattraktion som varje år lockar till sig allt fler besökare.

Följ med in i ladan där båtarna görs i ordning för sommarsäsongen!

Sidorna 6 och 7

Mats hojar till Bitola

Till vardags arbetar Mats Åstrand på Rådhuset, men när semestern kommer ger han sig iväg på äventyr på hjul. För två år sedan cyklade han till Kiruna, nu ger han sig iväg till Trelleborgs vänort Bitola i Makedonien, en nätt tripp på 200 mil!

Sidan 9

Hon är de äldres röst

Sonja Werelius är Trelleborgs första ÄO, Äldreombudsman. Nu finns hon på plats i Rådhuset, redo att hjälpa äldre människor till rätta med stort och smått.

Sidan 6

Här tar vägen vägen!

Sidan 2

Tävla i Varrdens Grannaste Språk!

Sidan 12

Här växer E6:an fram

Foto: Ingrid Wall

Foto: Ingrid Wall

Foto: Ingrid Wall

Lass efter lass med grus, skopa efter skopa med jord. Uppemot en halv miljon kubikmeter schaktmassor kommer att ha flyttats runt på den sydvästskånska slätten när E6:an invigs nästa höst. Då är Sveriges näst största hamn förbunden med det internationella motorvägsnätet sedan nio kilometer förvandlats från smal landsväg till modern autostrada.

- Arbetet går helt enligt planerna, även om den stränga vintern försinkade oss en del, säger Björn Ståhle som är byggleddare för Trafikverket. Vägporten vid Maglarp är färdiggjuten och vi har börjat bygga trafikplatsen vid Skegrie.

Få vägbyggen har diskuterats så mycket som E6:an mellan Trelleborg och Vellinge. Ända sedan motorvägen från Malmö ner till Vellinge blev klar för snart fyrtio år sedan har frågan om en fortsättning ner till Trelleborg och hamnen funnits på agendan. Gång efter annan har beslut fattats i frågan för att se-

dan av olika skäl inte bli förverkligade. Det var först förra året som det definitiva beskedet kom – nu ska den felände biten av E6:an graderas upp till europaväg. Någon månad försenad efter överklagande kom spaden i jorden den 1 december. Efter årsskiftet blev vägbygget synligt och nu pågår arbeten längs hela sträckan.

- Ett tiotal dumpers och halvdussin grävskopor är i gång, säger Björn Ståhle, totalt arbetar runt femtio personer på vägbygget.

Under våren arbetar man med de två broar som ska byggas vid Skegrie och Vellinge, trafikplatsen vid Håslöv och flyttning av stora mängder jord, sand och lera. Ledningar läggs ner parallellt med den nya vägsträckningen och under densamma. Arbetet med att bygga nya sidovägar är också i full gång. På flera ställen är vägen idag smalare än vad den varit tidigare, och när schaktmassorna flyttas kan det uppstå trafikstörningar.

- Hittills har vi inte haft några

bekymmer, säger Mats Ohlsson trafikutvecklare på Skånetrafiken med ansvar för trafiken till och från Trelleborg. Vi har lagt på någon minut i vår tidtabell, men allt har flutit utan bekymmer. Chaufförerna och pendlarna är införstådda med bygget och tar det med jämnmod. Alla vet ju att det kommer att bli så mycket bättre när vägen är klar nästa år. Då får vi också nya hållplatser och kan bygga ut kollektivtrafiken ytterligare.

Kartor längs väggarna

Strax söder om Håslöv, i ett gammalt bostadshus, har byggleddningen inrymt sitt platskontor. Längs väggarna i det som en gång var vardagsrum hänger ritningarna som bit för bit visar hur vägen ska gestalta sig.

- Man kan kanske tro att Söderslätt är platt, men det stämmer inte, konstaterar Björn Ståhle och visar på ritningarna hur stora mängder jordmassor ska flyttas från högre belägna delar till de lägre för att få en så jämn väg som möjligt.

- Från Skegrie flyttar vi stora mängder upp till Håslöv och Vellinge där vi behöver massor, inte minst för påfartsramperna.

Vid Maglarp är den stora vägporten färdiggjuten men en del arbete återstår innan den är helt klar. Därför leds trafiken runt i en båge västerut. I Skegrie är arbetena igång med att anlägga trafikplatsen norr om den nuvarande infarten till byn. Matjord flyttas från västra sidan av den nuvarande vägen österut där den används till en bullervall. Förberedelser för brobygget här är i full gång och mängder av armeringsjärn och rör vittnar om detta. Den nya sträckningen av väg 517 västerut har också påbörjats.

Nersänkt väg

I Håslöv är vägbygget mycket påtagligt och här kan man få en uppfattning om hur den nya vägen ska se ut. Vägen mot Räng är avstängd och leds in på en ny väg som når E6:an vid Ängavallen. Här flyttas mer jord än längre söderut eftersom vägen

Vårt Trelleborg

Trelleborgs kommun
Algatan 13
231 83 Trelleborg
Telefon: 0410-73 30 00

E-post: trelleborgs.kommun@trelleborg.se
Hemsida: www.trelleborg.se

Vårt Trelleborg ges ut av Trelleborgs kommun fem gånger per år och distribueras till alla hushåll i Trelleborgs kommun.

Upplaga: 20 000 ex

Ansvarig utgivare:
Informationschef
Ingrid Wall
Telefon: 0410-73 31 31
ingrid.wall@trelleborg.se

Grafik & layout:
Infomaster
Susanne Nilsson

Tryck:
Bold Printing AB, Malmö

Internet:
Vårt Trelleborg kan även läsas på kommunens hemsida på adressen www.trelleborg.se/vt.

Frågor:
Frågor om tidningen besvaras av Ingrid Wall 0410-73 31 31
E-post: tidning@trelleborg.se

Om tidningen uteblivit i din brevlåda kontakta Posten.

Allt innehåll i tidningen omfattas av gällande upphovsrättslagstiftning.

här ska bli nersänkt. El- och teleledningar måste flyttas och längs hela sträckningen byggs dräneringar och uppsamlingsmagasin för regnvatten.

Längst i norr, vid Vellinge södra, är arbetet att gjuta brostöden över den nya vägen färdiga. Arbetena med brovalvet är i gång och hela bron ska vara klar efter sommaren. Under brobygget leds trafiken förbi på en tillfällig väg.

- Ett bygge av den här kalibern är som ett jättelikt pussel, säger Björn Ståhle, där bitarna är beroende av varandra. Samtidigt som vi bygger en ny väg på och invid den gamla, ska trafiken rulla på med så få störningar som möjligt. Det är en utmaning...

Ingrid Wall

Mer information om bygget av E6:an finns på www.trafikverket.se/e6 samt på www.trelleborg.se/e6.

Facebook och Twitter nya redskap nå medborgarna

Facebook, Twitter, bloggar och Wiki. Det är bara några exempel på sociala medier, ett fenomen som uppmärksammas allt mer också i breda grupper i samhället. För Trelleborgs kommun har de sociala medierna blivit ytterligare ett verktyg för att kommunicera med medborgare och andra.

- Trelleborg var bland de första kommunerna i landet att skapa en profil på Facebook, berättar kommunens infomaster Susanne Nilsson. Idag har Trelleborgs kommun drygt tusen vänner.

"Sociala medier är demokratisering av innehåll och förståelse för den roll människor spelar i arbetet med att inte bara läsa och sprida information, utan också hur de delar och skapar innehåll för andra att delta i." Så beskriver det Internetbaserade uppslagsverket Wikipedia begreppet sociala medier. På kort tid har sociala medier blivit ett viktigt sätt för många organisationer och företag att kommunicera med sina kunder.

- Det är ett snabbt och direkt sätt att ha en dialog med människor, säger Susanne Nilsson som är den som primärt sköter kommunens profil på Facebook och Twitter. På Facebook får vi frågor om stort och smått, synpunkter, förslag och idéer.

- Att många hade åsikter om snöröjningen i vinter blev vi väldigt varse via Facebook.

Åsikter och förslag som kommer in via Facebook hanteras på samma sätt som om de kommit kommunen tillhanda via vanliga brev eller e-post.

- En del vänner är väldigt aktiva på Facebook, andra besöker den mera sällan. Vi har fått vänner inte bara från Trelleborg utan från hela landet. Det har också skapats en grupp av trelleborgare i förskingringen där man diskuterar gamla minnen från hemstan.

Via Facebook informerar Trelleborg om kommande evenemang, här finns nyheter från den kommunala världen, bilder och mycket mer. Facebook blir ett komplement till hemsidan där kommunen på ett lite mer lättasamt sätt kan berätta om vad som är på gång.

- Vi lägger också ut lediga jobb i kommunen på en speciell sida på Facebook. Här har vi över 700 personer för närvarande som följer publiceringen av platsannonserna. Det är kanske här på Facebook man hittar sitt drömjobb i Trelleborgs kommun, konstaterar Susanne Nilsson som också tar sig tid att gratulera kommunens vänner på deras födelsedagar.

- Väldigt uppskattat att döma av kommentarerna. Det är nog ganska oväntat att kommunen hör av sig med gratulationer.

Trelleborgs kommun gav sig ut på Facebook i februari 2009 och alltsedan dess uppdateras profi-

len så gott som dagligen, ibland flera gånger per dag. Reaktionen har varit enbart positiva.

- Vi når människor via Facebook som vi antagligen inte fått kontakt med annars, tror Susanne Nilsson. Det är också så att det känns enklare för många att kommentera, gilla eller ogilla via Facebook än att sätta sig ner och skriva ett formellt brev till kommunen.

- Facebook är komplement till telefon, brev, personligt besök och hemsidan www.trelleborg.se. Facebook ersätter ingenting, det är bara ytterligare en kanal att kommunicera med människor med. För många, speciellt yngre, är det säkert naturligare att ha en dialog med kommunen via Facebook än via de gängse kanalerna.

Twitter är slag mikroblogg som begränsas av att ett inlägg kan vara maximalt 140 tecken långt. Twitter används därför för mycket korta besked, av samma typ som SMS i telefonen.

Trelleborgs kommun på Facebook
www.facebook.com/trelleborg

Lediga jobb i Trelleborgs kommun på Facebook
www.facebook.com/ledigajobb

Trelleborgs kommun på Twitter
twitter.com/TrelleborgSe

- Trelleborgs kommun har bara funnits på Twitter några månader och har än så länge inte så många "followers", men det är ett utmärkt sätt att hålla sig uppdaterad om vad som sker i omvärlden på ett kortfattat sätt.

Ingrid Wall

Nyfiken på Trelleborgs kommuns engagemang på sociala medier? Logga in på Facebook och Twitter och hälsa på. Mer information finns också på kommunens hemsida www.trelleborg.se/socialamedier. Där finns också länkar till andra kommunala verksamheter som engagerat sig i sociala medier.

Dags för gala, glitter och glamour!

Trelleborgsgalan 2010

Boka redan nu den 18 november i almanackan. Då är det dags för den fjärde Trelleborgs Galan, festen där Trelleborgs mest framgångsrika inom näringsliv, idrott, kultur, miljö och stadsbyggnad ska prisas.

Runt 500 personer på golvet i Söderslätthallens B-hall och några hundra personer på läktaren kan njuta av god mat och underhållning utöver prisceremonierna.

Nytt för i år är att föreningar kan köpa biljetter till läktaren med 10 procents rabatt. Läktarbiljetterna kommer - före rabatten - att kosta 200 kronor och inkludera välkomstbubbel och galabox. Biljetterna till bordsserveringen på golvet kommer att kosta 520 kronor inklusive moms med TA:s Lustkort, 595 kronor utan kort.

Biljettförsäljningen tar sin början i höst, men redan nu kan företag reservera biljetter via Turistbyrå.

Artistuppbådet är ännu inte helt spikat, men det kommer att bli underhållning av hög klass, lovar kvällens konferencier och tillika kommunens kulturchef, Jörgen Flink.

De priser som delas ut är Årets företag, Årets företagare och Årets nykomling, Årets komet, Årets junior, senior och ledarpris inom idrott, stadsbyggnadspriset, kulturstipendium, TA:s kulturpris, stadsbyggnadspris och miljöpriset Tångråkan.

Mycket på gång på fritidsgårdarna

Fritidsgårdarna har ordinarie öppettider hela sommaren och det arrangeras en lång rad aktiviteter: Den 18 - 20 juni åker Tjejloftet på läger till Grönby Scoutgård. Alla ungdomsgårdar åker till Tosselilla den 22 juni. Den 24 juni blir det shopping i Ullared med Anderslövs fritidsgård.

Därutöver har Tjejloftet följande på gång i sommar:

30 juni: Te och Kakkalas.
2 juli: Cykla dressin i Fyledalen.
6 augusti: Cykla på Ven.
7 augusti: Pappa och dotter kväll med promenad i bokskogen, Torup när mörkret faller. Grillning.
20 augusti: Fredriksdals Teater i Helsingborg.
29 augusti: Familjedag med diverse aktiviteter och grillning på Dalabadet.

Samtliga aktiviteter kräver föransmälning på respektive fritidsgård.

Höstrevelj längs kulturstråket med Skördefesten i centrum

I år flyttas den populära Skördefesten till Stadsparken. Besökarna kan samtidigt njuta av både torghandel och en hel Höstrevelj längs kulturstråket. I år är det också fri entré till Skördefesten. Det finns med andra ord många goda skäl till att redan nu boka in den lördagen den 25 september i sin kalender!

Efter några år på Trelleborg flyttas nu Skördefesten tillbaka till Stadsparken där den fanns en gång för flera år sedan.

- Vi vill samla alla kulturaktiviteterna nära varandra. Därför känns det riktigt bra att flytta Skördefesten precis nu när även Trelleborgs museum finns i centrum vid Stortorget, förklarar Annika Lindkvist vid Kulturförvaltningen, en av de huvudansvariga för arrangemang-
et.

Årets Höstrevelj, där Skördefesten är en del, bjuder på ett fullspäckat kulturstråk från Biblioteket i väster, över Stortorget och in genom Stadsparken bort till Axel Ebbes konsthall i öster. Längs hela stråket bjuds en rik mångfald av olika kulturaktiviteter.

Biblioteket kommer att hålla öppet med speciella aktiviteter, museet kommer att ha vernissage för en ny höstutställning.

På torget kan man handla i stånden som vid en vanlig torghandel och stärka sig med fika på Vattentornet. I Stadsparken kommer Skördefestens utställare med frukt, grönsaker, skånsk äggkaka, stekt sill och mycket annat. På Stadsparkscenen blir det en scen på scenen med äppelkakstävling, musikunderhållning och olika work shops med Kulturskolan där man får prova på att spela instrument.

Pumpatävling och ponnyridning hör också till viktiga inslag i Skördefesten.

Slutligen blir det körmaraton i Axel Ebbes konsthall där stans olika köror underhåller.

Som tidigare år är Höstreveljen klimatsmart genom att skjuts

med hästdroska kommer att erbjudas liksom gratis resa med stadsbussarna. Ett tält med fokus på klimatsmart vardag och mat kommer också att finnas i parken.

Anitha Ljung

Årets Skördefest hålls i Stadsparken där det blir fri entré.

Boende med extra allt

När det nya särskilda boendet Borgvallen invigs sista veckan i juni, så är det få som kan se minsta spår efter husets tidigare användning. Huset byggdes nämligen som polishus på 1980-talet men hade stått tomt i flera år när Trelleborgs Hem köpte huset för ett par år sedan. Nu är den stora tegelbyggnaden helt förvandlad, det enda som finns kvar från förr är häktet på översta våningen.

På bottenvåningen har Trelleborgs Hem sitt kontor medan plan 2 och 3 nu byggs om till 42 lägenheter för särskilt boende. Lägenheterna är runt 42 kvadratmeter stora, och är grupperade i fyra avdelningar. Trelleborgs Hem hyr ut till Trelleborgs kommun som sköter verksamheten. De boende får förutom moderna lägenheter och gemensamma utrymmen också tillgång till stora balkonger och en stor trädgård. Framsidans parkeringsöken har förvandlats till en grön oas med springvatten, rosenträdgård, planteringar och sittgrupper efter temat sinnenas trädgård.

Fotoutställning om Skåre

"Skåre – ett fiskeläge", boken om Skåre, som kom ut i november 2009, blev en succé.

Nu följer Skåre Byalag upp intresset med en stor fotoutställning som äger rum i Byahoddan och i Båtklubbens hus på Skåre fiskeläge under perioden 17 juli – 15 augusti, öppet dagligen kl. 10.00 – 20.00, samt med en guidad byavandring den 18 juli kl. 15.00 från hamnplatsen.

Sonja – de äldres röst i Trelleborg

Nu finns hon på plats – kvinnan som är äldreombudsman i Trelleborg. I hela sitt yrkesliv har Sonja Werelius arbetat inom vård och omsorg. Nu tar hon ett steg till och blir de äldres speciella lots.

– Det är ett spännande uppdrag, konstaterar Sonja, där mitt uppdrag blir att stödja och hjälpa, fånga upp synpunkter och på det sättet garantera kvaliteten i vården.

Begreppet äldreombudsman är fortfarande ganska ovanligt i Sverige. Mellan 15 och 20 kommuner har inrättat en sådan tjänst. I Skåne finns det en äldreombudsman i Helsingborg, medan Kristianstad valt att lägga funktionen på medborgarkontoret.

I Trelleborg har frågan diskuterats i flera år, och nu har tjänsten inrättats på försök på halvtid under ett år. Uppgiften är att fungera som en opartisk instans för de äldre och deras anhöriga, ge stöd och råd och lyssna på synpunkter.

- Jag ska inte fungera som advokat för någon enskild person utan vara fristående från både vård- och omsorgsverksamheten och från de äldre. Jag lyssnar och vidarebefordrar synpunkter, ros och ris till berörda.

- På det viset kan vården förbättras ytterligare, min roll blir ett slags kvalitetssäkring, säger Sonja Werelius. Det är inte alltid lätt att hitta rätt i den kommunala organisationen, och det är här jag kan vara behjälplig. Som enskild vårdtagare är man beroende av personalen och då kan det kanske vara svårt att säga ifrån. Här kommer jag in i bilden.

Mer än 40 år

Sonja har en lång erfarenhet av arbete med äldre människor. Hon började sitt yrkesliv inom vården i Gävle för många år sedan och utbildade sig efterhand till sjuksköterska. Under tjugo års tid arbetade hon på ett privat vårdhem i Oxie, bland annat som föreståndare, innan hon 1999 började i Trelleborgs kommun.

- Eftersom jag bor i Smygehamn så föll det sig naturligt att söka arbete här i kommunen. Den första tiden jobbade jag som sjuksköterska/kväll innan jag tog över arbetet som enhetschef på Akka servicecenter.

Här var Sonja kvar till 2006 då hon engagerade sig i ett projekt som sjuksköterska, med uppsökande verksamhet, i samverkan med Region Skåne och primär-

Foto: Ingrid Wall

vården. Under 2 år, 2007-2008, har hon arbetat med fallprevention bland äldre där uppgiften var att utbilda hemvårdarna i att upptäcka och minimera riskerna för fallolyckor i hemmen.

- Året ut ska jag också arbeta med utbildning i hjärt/lungräddning för all personal inom socialtjänsten. Det handlar om mellan 1000 och 1200 personer. Parallellt med detta arbetar jag, tillsammans med en sjukgymnast, också med "Lyftkörkort" för personal i vården.

Uppsökande verksamhet

Under sina år på Akka kom Son-

ja i daglig kontakt med många äldre i kommunen. Ytterligare påspädning i ämnet har hon fått under projektet med uppsökande verksamhet för alla som fyller 80 år.

- I år får alla som är födda 1930 erbjudande om ett hembesök, säger Sonja. Det är andra året vi arbetar med detta, och det brukar vara mycket uppskattat. I år har kommunen 275 personer som fyller 80.

Några fasta telefontider kommer Sonja inte att ha, inte heller besökstider.

- Det är bara att ringa och boka en tid, säger hon, men det går

också att vara anonym i kontakterna med mig. Då är i så fall brev att föredra. Om jag inte svarar direkt i telefon är det bara att lämna namn och telefonnummer i röstbrevlådan så ringer jag upp när jag blir ledig.

- Jag är till för alla i Trelleborg, 65 år och äldre, och deras anhöriga och närstående.

Ingrid Wall

Fotnot: Sonja Werelius nås på telefon 0410-73 31 24 eller på postadress Trelleborgs kommun 231 83 Trelleborg, e-post sonja.werelius@trelleborg.se

Lär känna Trelleborg med fötterna!

Foto: Susanne Nilsson

Upptäck din stad med fötterna och din kommun från bussfönstret!

Den uppmaningen kommer från Turistbyrån som i år utökat antalet stadsvandringar och bussrundturer. Mat, trädgårdar, kyrkor, konst och arkitektur är några av de tema som bjuds.

Förra sommarens rundvandringar och bussturer blev mycket uppskattade och flertalet såldes slut långt i förväg. Vis av erfarenheten har därför antalet bussturer utökats till tio och vandringarna till fyra.

De fyra stadsvandringarna genomförs av medlemmar i Föreningen Gamla Trelleborg. Den första promenaden äger rum den 8 juli och då ska Anna Lena och Jan Arvid Nilsson guida runt i de sydliga och västliga delarna av Trelleborg. Temat är konst och kultur. Den 15 juli guidar Eric Sandell och Jan Arvid Nilsson, också den här gången i de sydliga och västliga områdena. Den här kvällen kommer det att visas foton från förr på de stadsmiljöer som vandrarna besöker.

Torsdagen den 22 juli är det Bengt Andersson och Jan Mårtensson som guidar i centrum och på norr. Foton från förr visar hur de miljöer man passerar såg ut i forna dagar. Den 19 augusti blir det Anna Lena och Jan Arvid Nilsson som guidar i norra och centrala Trelleborg på temat Se och Upplev en del av Trelleborgs rika utbud av utsmyckningar. Samtliga fyra vandringar tar sin början klockan 17, slutar två timmar senare och kostar 50 kronor.

"Från kust till backland" heter en bok som Berndt Friberg skrivit. Boken har tryckts och sålts i många exemplar och är på många sätt en kärlekshyllning till Trelleborg och Söderslätt. Två gånger i sommar guidar Berndt Friberg runt i kommunen under just titeln "Från kust till backland". Natur och kultur står i fokus på turen som äger rum den 29 juni och 17 augusti. Bussen avgår klockan 13 och beräknas vara åter 17.30. Priset är 199 kronor och då ingår fika.

Matresan på Söderslätt kallas en tur som Karin Erlandsson

kommer att guida.

- Det finns gott om matupplevelser i sydvästra Skåne, eller vad sägs om en blandning av bröd, frukt, vin och traditionella skånska specialiteter, säger Karin. Allting är förstas lokalt producerat.

I turens pris, 299 kronor, ingår smakprover, macka och dryck. Turen rullar 6 juli och 20 juli med start klockan 13 och hemkomst klockan 18.

Karin Erlandsson guidar också den trädgårdstur på Söderslätt som rullar 13 juli och 10 augusti. Turen tar med besökarna till natur, växtlighet och kultur. Fyra-fem olika trädgårdar får besök och ger inspiration. Priset är 199 kronor, och då ingår fika, start klockan 13, hemkomst klockan 17.

Den 27 juli och 3 augusti är temat kyrkor på Söderslätt, och guide är Sven Rosborn. Starttid är 13, hemkomst 17 och för 199 kronor ingår också eftermiddagskaffe.

- Att färdas över Söderslätt, över dessa åkrar, på dessa smala, slingrande, sinnliga, jordiga,

doftande vägar, allt är himmel över oss, jorden är en smal god remsa, det flödar, det strålar, husen lyser gyllene, rött, svart och hundra olika vita, åkrarna är stubbiga och havet glittrar i söder.

Så beskriver författaren och arkitekten Madeleine Brandin sina bussturer som fått namnet "Arkitekturpoesi". Turen anordnas den 24 och 31 augusti och spänner över stenåldersgravar, kalkugnar, kyrkor och sockerbruk. Avfärd klockan 13, hemkomst cirka 17. Priset är 199 kronor och då ingår eftermiddagskaffe på fyrplatsen på Smygehuk.

Turerna arrangeras av Trelleborgs Kommuns Utvecklings AB tillsammans med Föreningen Gamla Trelleborg, Trelleborgs Planterings och Försköningsförening och Trelleborgs Allehanda.

Ingrid Wall

Med reservation för eventuella ändringar. Biljetter köps på Turistbyrån, Kontinentgatan.

Nordman kröner Vikingafesten

Nordman gör en favorit i repris när gruppen spelar på Vikingaslaget på Trelleborg den 8 juli. Nordman gav en bejublad konsert på Trelleborg i augusti 1995, samma år som den rekonstruerade ringborgen invigdes. Nordman blir en av höjdpunkterna på den tre dagar långa födelsedagsfesten som också inbegriper hantverk, vikingamarknad, Skandinavien första musikfestival för forntida musik och förstås – ett rejält slag om Borgen.

Vikingaslaget tar sin början på torsdagen den 8 juli även om många vikingar kommer redan tidigare i veckan och slår upp sina tält på borgområdet. Torsdagen bjuder förutom på marknad och hantverk också på en premiär.

-Vi drar igång Trelleborgs Historic Music Festival, säger kulturchefen Jörgen Flink. Vad vi vet finns det ingen sådan tidigare vare sig i Sverige eller Skandinavien. Vi vänder oss till utövare och åhörare som är intresserad av forntida musik, och hoppas att detta är embryot till en festival som kommer att växa sig stor år från år.

Det mest kända namnet är danska gruppen Gny som spelar traditionell forntida musik på sitt sätt. De är välkända i Danmark och får förhoppningsvis en publik också på den här sidan Sundet. Andra som medverkar är musikarkeologen Åke Egevad, Lars Kruthof och elever från Kulturskolan.

På fredagen bjuds det på historieberättande i amfiteatern förutom hantverk och marknad. Det blir också tillfälle att titta närmare på de vapen och rustningar som ska användas under lördagens slag.

-Jag räknar med mellan 100 och 200 vikingar från hela Europa, säger Per Andersson som håller i trådarna för slaget om borgen. Närmare 200 är 100...

Per är känd under vikinganamnet Vite Per och är sedan länge viking på heltid och reser över hela världen. Nu ska ha se till att åskådarna får vara med om en rejäl kamp om herraväldet.

Entrén till vikingaslaget är 50 kronor per dag, en biljett för samtliga dagar kostar 100 kronor för vuxna, barn under 16 år gratis. Konserten med Nordman kostar 200 kronor, med TA:s Lustkort 150 kronor. I konsertbiljetten ingår entré till fredagen. Alla tre dagarna är området öppet 10 till 17. Biljetter säljs på Trelleborgs Allehanda, Turistbyrån och på Trelleborg.

Ta cykeln till Skegrie!

En av de sista skoldagarna för terminen bjöd på något alldeles extra för eleverna i Skegrie. Med full fart på hjulen invigde fjärde och femteklassarna sin efterlängtnade cykelväg. Trots att regnet öste ner var det idel glada miner från barn, skolpersonal, politiker och andra som samlats. I många år har byborna velat ha en cykelväg till Trelleborg och nu är de 6,9 kilometrarna klara att tas i bruk.

Numera är Skegrie och Västra Tommarp förbundna med det övriga finmaskiga nätet av cykelvägar i Trelleborgs kommun. Från Skegrie skola går det att på tvåhjulning ta sig ända fram till gränsen mot Skurup i öster om andan faller på.

Sträckningen går mellan västra industriområdet, över Västra Tommarp upp till Snarringe och där rakt västerut till Skegrie. Här ansluter cykelvägen vid vägen till Värlinge och skolan. Bygget startade i höstas och har kostat runt sju miljoner kronor. Trelleborgs kommun och Trafikverket delar på kostnaderna.

För många unga Skegriebor är biten mellan den egna byn och grannbyn Snarringe extra viktig. Nu går det att på ett säkert sätt gå eller cykla till fotbollsplanen, ett önskemål som i många år framförts av både barn och föräldrar.

Natur och Kultur till salu

Nu är Natur och kulturmiljöplanen för Trelleborgs kommun tryckt och klar. Den 246 sidor tjocka skrift, rikt illustrerad, finns att köpa på Bokhandeln, Museet, Biblioteket och Turistbyrån för 50 kronor.

Natur och kulturmiljöplanen har tagits fram av Trelleborgs kommun och arbetet har letts av kommunekologen Cathrine Ek. Boken berättar om stort och smått i hela kommunen, om skyddsvärda naturområden, kulturmiljöer från stenåldersgravar till sockerbruk, om härad, socknar och kommuner, om utvecklingsorternas värden, oliv gröonstrukturer och gröna värden.

Nybyggd sillabåt gör kulturarvet levande

Foto: Ingrid Wall

Lukten av nytjärade garn och färskt hyvelspån, ljudet från en tändkulemotor och ålapålar som bankas ner i Östersjöns botten. För inte så länge sedan tillhörde detta vardagen i Trelleborg. Idag är inte trelleborgarna beroende av havet för sin försörjning på samma sätt.

Minnet av forna tider är i dock i allra högsta grad levande, inte minst tack vare Sirmiones skeppslag på Gislövs läge. "Gubbarna" har tagit som sin uppgift att bevara det gamla kulturarvet i form av båtar som använts längs den skånska kusten. Men man nöjer sig inte med det, snart ska en ny sillabåt byggas, efter hundra år gamla ritningar.

- Vi vill skapa ett flytande museum som fungerar som brygga mellan dåtid och nutid, säger Johannes Kaptein, projektledare för Sillabåten. Att vi nu får stöd från både kommunen och andra instanser gör att vi kan förverkliga drömmen.

Föreningen Sirmiones Skeppslag bildades 2004 och har som sin huvudsakliga uppgift att bevara gamla bruksbåtar och den fiskekultur som en gång i världen var anledningen till att hamnen i Gislöv byggdes. Det var under åren 1920 till 1924 som fiskehamnen anlades för att ge skydd och plats åt fiskarna i området. Då fanns ett trettiotal yrkesfiskare som landade främst

sill, torsk, lax och ål. Många andra familjer som bodde nära kusten fiskade till husbehov. Ur Östersjöns djup kom maten på tallriken. En tunna med saltad sill fanns nära nog i vartenda hem. När skafferiet var tomt fanns alltid sillen att ta till.

Idag ser bilden annorlunda ut. Det finns bara några få yrkesfiskare kvar, och hamnen har ändrat karaktär. Idag är den en av Sydostens största fritidshamn och besöks årligen av flera tusen båtar, både från Sverige och från länder som Tyskland, Danmark och Holland.

Gamla flytetyg

Sedan några år tillbaka har Gislövs läge ytterligare en attraktion, en veteranbåtsbrygga. Här ligger pärlor sida vid sida, där solen lyser på vitmålade spant, segel och fernissade trädetaljer. De välskötta båtarna är det synliga beviset för verksamheten i Sirmiones skeppslag som fått sitt namn efter den första båten man tog sig an. Fiskesnipan Sirmione är byggd kring 1920 av båtbyggaren Nils Jönsson på Väster Jär i Trelleborg. Lagom till Trelleborgs 750-årsjubileum var Sirmione återställd i sitt ursprungliga skick. Sedan dess har hon rönt stor uppmärksamhet, att bevara gamla båtar tycks vara en angelägenhet för många. De allra flesta har någon anknytning till havet och båtlivet, och

för många blir ett besök i hamnen en vandring längs minnenas stig.

Sirmione har under årens lopp fått sällskap av fler flytetyg vid veteranbåtsbryggan i hamnen. Nu väntar dock skeppslaget alla största utmaning, att rekonstruera en sillabåt.

Sillabåt är den typ av båt som de flesta fiskare i området hade för några generationer sedan. Det är en halvdäckad snipa med en låg överbyggnad i aktern, som ger plats för två kojer och tändkulemotorn, konstruerad för att passa vattnen utanför Sydostkusten.

- Sillabåten hade stor betydelse för försörjningen på Gislöv, varje båt med besättning livnärde ett 25-tal personer, vuxna och barn, berättar Johannes Kaptein.

Skeppslaget övriga båtar är gamla snipor som med varsam hand satts i skick igen. Bruksbåtarna är rejält slitna och det krävs många timmar för att sätta dem i skick igen. När det gäller sillabåten har skeppslaget valt en annan väg, att bygga en ny båt enligt gamla ritningar.

- På det viset kan vi under många år framöver visa upp en båt av den typ som var anledningen till att hamnen anlades en gång i världen. Sillabåten är ett kulturarv som vi lämnar vidare till nya generationer att förvalta, menar projektledarna.

Originalritningar

Den sillabåt som ska byggas är 25 fot lång, cirka 7,5 meter. Båten byggs efter originalritningar från början av 1900-talet, gjorda av Karl Andersson i Trelleborg. Ritningarna fick skeppslaget som gåva förra året och de är så kompletta att båten ska kunna byggas på samma sätt som Karl Andersson byggde sina båtar under första halvan av 1900-talet.

Med sig i projektet har Sirmione en lång rad intressenter. Trelleborgs kommun har bidragit med 25 000 kronor och landsbygdsutvecklingsprogrammet Leader med hela 600 000. Klar-tecknet kom för några veckor sedan och då var det idel glada miner på "gubbarna" i hamnen. Sjöscoutkåren, Båtsällskapet, Turistbyrån och verksamhetsrådet i hamnen stöttar också på olika sätt.

En stor del av jobbet vilar på skeppslaget egna medlemmar. Själva båtbygget kommer att ske på Lindhs varv i Smygehavn där två generationer båtbyggare ska förverkliga drömmen om en sillabåt. Men skeppslaget medlemmar har en stor arbetsinsats framför sig. Mycket tid och kraft har redan lagts ner på förberedelsearbete. Framöver väntar inte bara handfast arbete i form av målning, säkerhetsutrustning, tillverka detaljer, sätta i ordning segel och råoljemotor.

Foto: Ingrid Wall

Foto: Ingrid Wall

Nya Liljeborg invigd

Häromdagen var det dags att inviga "nya" Liljeborgsskolan, och det var två före detta elever som höll invigningstalen. Såväl kommunstyrelsens ordförande Ulf Bingsgård som fritidsnämndens dito Mats Åke Svensson har tidigare varit elever på skolan. Nu kunde de glädja sig åt att skolan blivit rejält om och tillbyggd. Nya skolsalar, grupp- rum, ombyggd matsal och en helt ny idrottshall är klara att tas i bruk. En kombiplan med konstgräs utomhus har också redan hunnit bli väldigt uppskattad. Planen är 850 kvm stor och ger utrymme för flera sporter. Här finns mål för fotboll, handboll, innebandy och basket. Idrottshallen har sex omklädningsrum och utfällbara läktare för 150 personer. Runt 750 kommer att använda gymnastiksalen.

Själva invigningsceremonin skedde genom att elever från de olika årskurserna fick tvinnat samman blågula band för att symboliskt visa att nu är det en skola för elever från årskurs fyra till nio. Ceremonin avslutades med att ytterligare en gammal elev, Marie Andersson, sjöng en sommarvisa.

- Härligt, konstaterade rektor Magnus Wikström när invigningen var över. Det har varit en tuff tid för både elever och personal med baracker och tillfälliga lösningar, men titta hur fint vi har fått det!

Liljeborgsskolan byggdes 1953 och var då Trelleborgs första renodlade högstadieskola.

Första ridleden invigd

Lördagen den 12 juni, invigdes den första etappen av Ridled Söderslätt. Invigningen skedde vid Ållholmens gård där ordföranden Bengt Håkansson inledde och kommunstyrelsens ordförande Ulf Bingsgård invigningstalade. Därefter invigs delar av ridleden i skritt och trav, en sträcka på cirka fem kilometer.

Söderslättens ridledsförening är en ideell förening som verkar för att skapa ridleder inom Trelleborgs kommun.

Foto: Ingrid Wall

Dessutom kommer föreningen att på olika sätt dokumentera bygget, leda projektet, informera och ta emot studiebesök från skolor och föreningar. Totalt beräknas det ideella arbetet uppgå till drygt 1 500 timmar, vilket motsvarar ett värde på drygt en halv miljon.

- Nästa sommar hoppas vi ha sillabåten i sjön, säger Johannes Kaptein och då är vårt veteranbåtmuseum mera komplett. Vårt mål är dock att ha båtar från de olika sträckorna av den skånska kusten, så vi slår oss inte till ro bara för att sillabåten är klar.

Arbete varje tisdag

Under hösten, vintern och våren arbetar skeppslagets medlemmar idogt med att sätta gamla fartyg i skick och underhålla de som redan blivit föremål för renovering. Varje tisdag och ibland oftare än så, träffas ett gäng företrädesvis pensionärer, i en lada i byn. Här ligger båtarna i förvar vintertid, och här finns utrymme att underhålla de gamla träbåtarna och deras utrustning. Den här tisdagen är det tre olika projekt

som pågår parallellt. En gammal snipa, byggd hos Göransson på öster, ska bottenmålas. En annan snipa ställs sakta men säkert i ordning och idag är det överbyggnaden som slipas. En gammal tändkulemotor går genom och ska bli som ny, det är den som omsider ska sitta i nya sillabåten.

- Förutom båtarna har vi ett skötebarn till, konstaterar Johannes Kaptein. Det är "Tudehuset" i hamnen där mistluren hör hemma. Den har vi också återställt i ursprungligt skick.

- Nu under sommaren har vi fått låna en hodda i hamnen där vi visar fiskeutrustning, foton och annat som har anknytning till hamnen, fiskarna och båtlivet här. Och så visar vi förstås gärna upp våra båtar vid veteranbåtsbryggan.

Ingrid Wall

Bygget av sillabåten kan följas på www.sirmiones-skeppslag.se.

Båtarna i Sirmiones "flotta:"

Sirmione – 17,5 fots segelsnipa, byggd cirka 1915, troligen av Nils Jönsson. Byggd på ekskant med bordläggning i ek, renoverades 2005-2006.

Abbekåssnipan - byggd i Kivik av båtbyggaren Harry Henriksen, 19 fot ryktessnipa med spant och bordläggning av ek. Användes för att vittja bottengarn utanför Abbekås.

Elin - snipa från Höganäs, byggd i slutet av 1970-talet som fritidbåt. 19 fot lång av ek.

Fia - 19 fot lång eksnipa, byggd i Landskrona 1902 av båtbyggaren Axel K Gustafsson.

Prammen – byggd av skeppslaget 2008-2009, efter original från 1975. Knappt fyra meter lång, spant av alm, bordläggning av gran och förstäv av ek. Konstruktör Malte Göransson, Öster Jär.

Smulan – 4,25 meter lång rodd och fiskebåt. Byggd omkring 1940 på Kullenbergs torp utanför Arild.

TG 10 – 21 fot lång snipa, byggd av Malte Göransson 1973. Användes som ryktebåt i ålfisket. 2005 renoverades båten och försågs bland annat med ny reling, gaffelrigg, fock och klyvare.

TG 24 – 19 fots motorsnipa, byggd 1958 av Malte Göransson.

TG 130 – ryktebåt, som byggdes 1947 av Malte Göransson till bröderna Alvar, John och Lennart. Motorn var en fyra hästars Lundbergare, också tillverkad i Trelleborg. Båten användes för ålfiske in på 1980-talet.

Avloppsdrag lockade

Många intresserade mötte upp när Tullstorpsprojektet bjöd till avloppsdrag på Jordberga gård.

Som ett led i restaureringen av Tullstorpsån ingår att minska transporten av näringsämnen ut i Östersjön. En stor orsak till utsläppen är de enskilda avloppen i området.

På avloppsdragen deltog en rad företag, olika förvaltningar inom Trelleborgs kommun, banker och den ekonomiska föreningen som står bakom återskapandet av Tullstorpsån.

Totalt finns mellan 2100-2200 enskilda avlopp i Trelleborgs kommun. Av dessa kommer 800-900 att få kommunalt avlopp så småningom eftersom de ingår i utbyggnadsområdena.

Nu får kunden välja

Nu införs kundval inom delar av hemtjänsten i Trelleborgs kommun. Lagen om valfrihets-system, LOV, ger den som redan har eller är i behov av hemtjänst i form av service, möjlighet att välja utförare. Valfriheten gäller för städning, tvätt och inköp.

Den enskilde kan välja olika utförare för de olika tjänsterna om man så önskar.

Dock kan man bara välja utförare, inte enskild person. Alla utförare ska godkännas av kommunen och därför kan den enskilde alltid känna sig trygg med att få tjänster av god kvalitet.

Andra hemtjänstuppgifter som omvårdnad, trygghetslarm, nattpatrull och avlösning i hemmet kommer också framöver att skötas av kommunens hemtjänstpersonal.

Den som inte vill välja, behöver inte göra det. Då får man det som kallas ickevalsalternativet, vilket innebär att städning kommer att utföras av kommunens hemtjänst medan tvätt och inköp kommer att göras av ett enskilt företag.

Valfriheten innebär också att man kan välja om när man vill, med två veckors varsel.

Kostnaderna blir desamma som tidigare och precis som nu kommer allt på en och samma räkning från kommunen.

Den som vill veta mer vänder sig till sin biståndshandläggare eller kontaktperson för LOV.

Söndagsöppet i Fru Alstad

Varje söndag under sommaren är det öppet i Kulturhuset i Fru Alstad.

I huset finns bland annat ett museum över Olof Christoffersson, lantbrukare och fornforskare i trakten. Kaffe serveras mellan 14 och 16, och kulturhuset håller öppet fram till 22 augusti.

Så undviker du att jeansen blir gift

Jeans. Gympaskor. Deodorant och tandkräm. Till synes harmlösa vardagsprodukter men i praktiken miljöbovar som förstör våra åar och hav.

- Få tänker på att hushållen står för en stor del av utsläppen av miljögifter, säger Lasse Thysell, va-chef i Trelleborgs kommun. Och så behöver det inte vara, vi kan var och en med små medel minska belastningen på miljön.

I de flesta länder i världen är tillgång till rent vatten i kranarna lyx eller rentav utopi. Det räcker att åka ett stycke ner i Europa för att se hur husmödrar kånkar hem stora flaskor med dricksvatten från livsmedelsaffären. I Sverige öppnar vi kranen och tycker det är självklart att ur denna kommer rent, gott och friskt vatten. Vi till och med använder detta livsnödvändiga livsmedel att spola med på toaletten...

I Trelleborg är vi så lyckligt lottrade att vi får vårt dricksvatten från djupborror långt under den söderslättiska myllan. Många andra skånska kommuner tar sitt vatten från sjöar och tvingas därför att rena det på olika sätt. I Trelleborg tillsätts i normaltallet inget klor, vattnet från underjorden är av så god kvalitet att det kan användas direkt.

För framtiden

Men det är ingen självklarhet att också våra barn och barnbarn får njuta av samma goda och rena vatten. Minskar inte utsläppen av miljögifter så finns det risk att för att sjöar och andra vattendrag, men också våra vattentäkter blir förorenade och förgiftade på samma sätt som i andra länder.

Att varor som målarfärg, Klorin och andra kemikalier kan vara farliga för miljön torde vara väl bekant för de flesta, men hur många förknippar sina kläder, leksaker och skor med begreppet miljöfara? Kemikalier av olika slag finns nära nog överallt, också i produkter som vitvaror, byggmaterial, möbler och elektronik. Allt är inte farligt, men flera av de mest använda kemikalierna har av EU klassats som särskilt farliga för miljö och hälsa. De kan lagras i kroppen och ge konsekvenser också på lång sikt. Nyligen lät filmaren Stefan Jarl grundligt undersöka sitt blod för att få underlag till en ny film. Det visade sig att hans kropp innehöll rester av hundratals kemikalier, bland annat sådana som används för att göra textilier vattenavstötande...

Foto: Susanne Nilsson

- Hushållen har blivit en av de stora utsläppskällorna av miljögifter, säger Lasse Thysell. Gifterna läcker ut till luften och samlas i dammet. Nya forskningsrön visar att det är inomhus som människor utsätts för flest miljögifter, även om dom ligger under EU:s rekommendationer.

En del av miljögifterna vädras ut, andra hamnar i avloppet när vi sköljer dammtrasor och spolar ner smutsvattnet. När vi borstar tänderna, duschar eller tvättar belastar vi miljön ytterligare. Utsläppen från varje hushåll är inte så stora, men sammantaget står de svenska hemmen för en stor belastning på miljön. Andra "bovar" är exempelvis tandläkarmottagning och biltvättar som är anslutna till avloppsnätet. Medan företag i många år systematiskt arbetat för att minska sina utsläpp, så ökar de från hushållen. Också regnvattnet innehåller miljögifter som spolas ner från byggnader och vägar i dagvattenledningar.

Mycket av gifterna hamnar i de 2 000 kommunala avloppsre-

ningsverken. Miljögifterna kan på olika sätt störa systemen eller följa med ut i naturen.

- Avloppsreningsverken är inte byggda för att rena miljögifter, säger Lasse Thysell. Det har blivit allt svårare att hålla jämna steg med utsläppen

Klara miljökraven

Att bygga om reningsverken löser bara en del av problemen. Dels ökar utsläppen av koldioxid, dels är det långt ifrån alla gifter som passerar genom verken. Det enda hållbara sättet att begränsa gifterna är att se till att de aldrig hamnar i vattnet. På fackspråk heter detta uppströmsarbete. Ett bra uppströmsarbete är också en förutsättning för att klara EU:s vattendirektiv om god ekologisk och kemisk status i grund-, yt- och kustvatten som ska vara uppnådda 2015.

Vad kan man då som vanlig medborgare i Trelleborg göra? Här är några tankar som branschorganisationen Svenskt Vatten förmedlar:

- Försök köpa miljömärkta textilier, bygg och elektronikvaror,

smink och hygienprodukter. Titta efter Bra Miljöval, Svanen och EU-blomman

- Håll inte ut färgrester, kemikalier, lösningsmedel eller läkemedel i avloppet

- Köpt inte tandkräm eller deodoranter som innehåller triclosan

- Undvik kläder, schampo, vitvaror som innehåller antibakteriella kemikalier och/eller silver

- Fråga efter allväderskläder och skor som inte innehåller polyfluorerade impregneringsmedel

- Dammsug ordentligt! Det minskar påverkan av bromerade flamskyddsmedel, ftalater och polyfluorerade föreningar via inandningsluften och mängden miljögifter som spolas ut med skurvattnet

- Lämna elektronik och allt annat farligt avfall till återvinning.

Ingrid Wall

Mer information finns att hitta på www.svensktvatten.se.

Mats tar cykeln till vänorten Bitola

Nu är han ute och cyklar igen, kommunens utredningssekreterare Mats Åstrand. Den här gången nöjer han sig inte med att cykla i Sverige utan ger sig iväg till Trelleborgs vänort Bitola i Makedonien. Den 27 juni ger han sig ut på den drygt 200 mil långa cykelturen.

- Det ska bli spännande att uppleva Europa från cykelsadeln, konstaterar långfärdscyklisten som för två år sedan cyklade från Trelleborg till Kiruna på sin semester.

När Mats Åstrand berättade om sina cykelplaner på Rådhuset på våren 2008 var vi många som skakade på huvudet. Använda sina semesterveckor för att cykla till Kiruna?! Nog kunde man ägna sig åt något annat...

Men Mats hade bestämt sig och gav sig iväg på den 197 mil långa trippen i slutet av juni. På tre veckor tog han sig upp genom landet, från den sydligaste staden till den nordligaste. Med sig i bagaget hade han ett exemplar av dialektboken "Vardens grannaste språk" så att innevärnarna i Kiruna skulle kunna förstå vad han sa.

Nu i sommar är det dags igen, men nu går kosan söderut. Mats har valt att cykla till en av Trelleborgs vänorter, Bitola i Makedonien. Det blir en nätt tripp på 2050 kilometer, under förutsättning att han inte cyklar vilse någonsans.

- Jag startar hemma på Öster den 27 juni och ska nå ner till Greifswald samma dag, säger

Mats som på den första sträckan över ön Rügen får sällskap av två av sina arbetskamrater på personalavdelningen.

Den 30 juni ska Mats ha nått till Frankfurt an der Oder, två dagar senare till Görlitz, också det i Tyskland. 4 juli firas i Hradec Kralove i Tjeckien, 6 juli i Brno i samma land. Bratislava, huvudstaden i Slovakien ska han enligt planeringen nå den 7 juli, medan staden Győr i Ungern kan se fram emot hans besök dagen efter. Novi Sad i Serbien är målet den 11 juli, huvudstaden Belgrad två dagar senare. 18 juli är det i huvudstaden Skopje i Makedonien som Mats parkerar sin cykel innan han den 19 juli nå fram till slutmålet Bitola i Makedonien.

Det är ingalunda någon slump att Trelleborg och Bitola är vänorter. Det var från den makedonska staden som många arbetare rekryterades till Trelleborgs Gummifabrik på 1960- och 1970-talen. Idag finns en stor grupp trelleborgare med rötterna i Bitola.

Vart ska Mats cykla nästa gång? Det har han inte delgett sin omgivning ännu, men Trelleborg har fler vänorter. Längst bort ligger Hammerfest, världens nordligaste stad, fast då räcker nog inte den ordinarie semestern till...

Ingrid Wall

Mats Åstrand cyklar iväg till Bitola i Makedonien den 27 juni. Framför sig har han en tur på drygt 200 mil. Resrutten är tryckt på tröjan.

Stadshistoriskt om Trelleborg med ny teknik

Som för att fira nationaldagen lite extra passade Trelleborgs Museum på att slå upp portarna för Stadslifv, den stora stadshistoriska ställningen som nu blir en permanent del av museet under flera år framöver, just den 6 juni.

Den stadshistoriska utställningen var planerad som en del i kommunens 750 års firande år 2207, men sköts upp på grund av flytten från Skyttsgården till Stortorget.

Stadslifv berättar Trelleborgs historia från 600-talet och fram till 1950-talet. Ungefär 300 kvadratmeter av museets lokaler tar utställningen upp. Här kan man lära sig det mesta om fabrikerarna, grosshandlarna, redarna, arbetarna, nykteristerna, agitatorerna, atleterna, kvinnorrättskamparna, fackpamparna och alla andra som bidragit i Trelleborgs utveckling under århundraden, men också om såväl järnvägens och sjöfartens på Trelleborg.

Man är troligen det första museet i Sverige som har en 40 tums multitouch skärm. På den kan besökarna både spela spel och få information. Det är bara att klicka på informationskortet i den för att få reda på mer. Ungefär som på en enorm iPhone. Till söndagens invigning utlovas flera tekniska upplevelser.

Trelleborgs museum håller öppet tisdag till söndag klockan 12-16.

Miljö och klimat i fotoutställning

På nationaldagen öppnade också fotoutställningen Utopi/dystopi där elever från fotolinjen på Östra Grevie folkhögskola ställer ut sina alster.

Temat för utställningen är om miljön och klimatförändringar.

Utställningen pågår hela sommaren fram till den 12.9.

Här kan du rösta i förväg

Den nittonde september är det att göra till valurnorna igen. Den här gången handlar det om kommun, region och riksdagsval. Precis som vid EU-valet förra året kommer trelleborgarna att kunna kombinera shopping med röstande, förtidsröstningen kommer också i år att ske på bland annat ICA Maxi, Willys och CityGross.

Förtidsröstningen, systemet som förr kallades poströstning, startar arton dagar före valdagen, alltså den första september. Fram till och med valdagen kan man rösta i dessa speciella lokaler. Förutom de tre affärerna finns möjlighet att förtidsrösta på Biblioteket i Trelleborg, Smygehem i Smygehamn och Grö-

ningen i Anderslöv. Röstningslokaler kommer att vara öppna måndag till fredag klockan 14 till 18 samt lördagar klockan 11 till 14. Två personer kommer att arbeta på varje röstställe.

I två av distrikten blir det en förändring i vallokalen jämfört med förra årets EU-val. Det är i valdistrikt 22 Tommarp-Hammarlöv-Vemmerlöv där Västra Tommarps församlingshem blir vallokal. I distrikt 32 Beddingestrand-Källstorp-Jordberga blir Källstorps församlingshem vallokal.

I tidigare val har särskilt röstmottagning skett på sjukhus, särskilda boenden och andra institutioner söndagen före ordinarie valdag. Sammanlagt har fjorton olika institutioner haft

särskild röstmottagning denna dag. Intresset har dock varit klen, vid EU-valet förra året röstade 47 personer i institutionsröstningen. I valet 2006 röstade totalt 170 personer. Procedurerna är ganska omfattande, och totalt är runt 35 personer engagerade i röstningen.

Enligt valhandboken har kommunerna möjlighet att ersätta institutionsröstningen med kommunala bud, och så kommer att ske i Trelleborg i år. Speciella regler gäller för att rösta med bud, man ska vara sjuk, funktionshindrad, gammal och inte kunna ta sig till sin vallokal. Också intagna på häktet får rösta med bud.

Fyra kommunala bud kommer att vara tillgänglig under perio-

Val 2010

den första till sjuttonde september under dagtid klockan 8 till 16.30, måndag till fredag. Rent praktiskt går det till så att väljaren ringer kommunens växel och uppger namn, adress och telefonnummer, alternativt beställer kommunalt bud via e-post. Därefter ringer kommunens representant upp och bokar en tid.

Mer information om valet finns på www.valmyndigheten.se och kommunens hemsida www.trelleborg.se/val2010

Think pink! Trelleborg går i rosa i oktober

Nu engagerar sig "hela" Trelleborg i kampen mot bröstcancer. I oktober månad kommer Trelleborg att gå i rosa, ett tecken på att såväl kommun som företagare och föreningsliv satsar på Cancerfondens upprop Rosa bandet. Ingen trelleborgare ska kunna undgå att märka att hela samhället är på fötter i kampen mot sjukdomen.

I flera år har Rosa bandet diskuterats på olika håll i Trelleborg. Nu går alla goda krafter samman för att ge ordentligt genomslag och krydda hela höstmånaden med olika arrangemang.

- Vi i Handelsklubben marknadsgrupp har sinsemellan talat om att engagera oss, och så visar det sig att också kommunen haft samma tankar. Nu går vi samman och bjuder in föreningar, företagare, skolor, sjukvård, Svenska kyrkan och alla andra att vara med, säger Cecilia Magnell, som ingår i den grupp som arbetar med planeringen.

Idéerna har flödat på de arbetsmöten som hållits hittills. Modervisning, BH-insamling, konserter, ljusmanifestation, jippon på stan, föredrag och skyltfönstertävling är några av förslagen. Det finns också tankar på att ljussätta offentliga byggnader i rosa och låta rosa band dekorera stan under oktober.

- Vi kommer också att bjuda in ett antal kända trelleborgare att måla var sin tavla som först kommer att ställas ut på Axel Ebbes konsthall och därefter auktionernas ut till förmån för Cancerfonden, säger kommunens informationschef Ingrid Wall.

Över hela Sverige pågår insamlingen till förmån för Rosa Bandet. Trelleborgs ambition är att hamna högt upp på listan över kommuner som samlat in mest till forskning kring bröstcancer.

- Genom att mobilisera föreningar, företag och kommun och arbeta tillsammans tror vi att vi kommer att kunna göra en riktigt bra insats, säger Cecilia Magnell.

42 040 trelleborgare

Den sista april uppgick befolkningen i Trelleborgs kommun till 42 040 personer, en ökning sedan årsskiftet med 149 personer. I april ökade invånarantalet med blygsamma femton personer. Det är den minsta ökningen för en månad på länge, och beror på ett kraftigt födelseunderskott. Under april dog 50 personer, medan 34 barn föddes i Trelleborgsfamiljer.

37 personer flyttade till Trelleborg från utlandet, medan femton emigrerade.

Välmatat och välsmakat på Smygehuk i sommar

Foto: Susanne Nilsson

Jubilerande spelmansstämma, konstfestival, antikviteter, vilda blommor och fyrkyrka. Sommarens evenemang på Smygehuk spänner över ett brett spektra. Det gamla Köpmansmagasinet från Napoleonkrigens dagar är öppet varje dag hela sommaren och här blandas hantverk med konst, mat, musik och mycket mer.

Redan i slutet av maj var det vernissage på sommarens första utställning i magasinet. Smygehuk Art festival heter utställningen som samlat nordiska konstnärer som studerat eller undervisat på Konstakademien i Köpenhamn. Utställningen pågår till den 27 juni.

De vilda blommornas dag firas den 20 juni i hela Sverige. Längst ner i söder uppmärksammas dagen med en vandring längs kusten i Smyge. Samma dag blir det kärlek till människor och ting genom en föreläsning av Gert Backe om antikviteter. I entrépriset ingår värdering av en klenod.

Midsommaren firas traditionellt vid sydligaste udden med skånsk folkmusik och dans runt midsommarstången. Midsomardagen blir det friluftsgudstjänst med Frälsningsarmén.

Skåne Folk Youth Ensemble består av tjugo ungdomar i åldern 16 till 18 år som sätter samman en föreställning baserad på skånsk folkmusik och folkdans. Den 29 juni gästar gruppen udden.

I magasinet visas digital konst under stora delar av juli månad. Det är en samlingsutställning med datorbaserad konst där datorn är verktyg och konstnären är den kreative bakom verken. Vernissagen äger rum den 1 juli och sedan visas utställningen till och med den 25:e.

Fioler i buskarna

Födelsedagskalas som låter höra talas om sig blir det 2 och 3 juli när Sveriges sydligaste spelmansstämma fyller 25 år. Fram till midnatt pågår festen båda dagarna.

Gustaf III:s död efter skottet på maskeradbalen har inspirerat danssällskapet Menuetten att skapa en danstabla. Visas i magasinet den 7 juli. Dagen därpå drar hästkrafterna in i form av veteransbilsträff. Bilentusiasterna träffas också den 5 augusti.

9 juli underhåller Doodlarna med visor och allsång. Grillafton blir det vid udden den 9, 16 och 30 juli.

Helgen 10 och 11 juli är det dags för en favorit i repris – Skånsk mat. Det blir matfestival med försäljning och provsmakning av äggkaka, spettekaka, bröd, korv, marmelader, struts, honung, grönsaker och kaffe. Kalas med sju sorters kakor. På söndagen grillas lamm vid udden. Allt ätbart är hämtat från lokala producenter.

Pivepanntofflor

Mer mat blir det den 14 juli då titeln är pivepanntofflor och halstrad sill. Då lagas Skånsk mat läckerheter enligt traditionellt skånskt recept.

18 juli ska Söderslätt presenteras ur ett nytt perspektiv, som vindistrikt! Håkan Hansson från Hällåkra berättar om Skånes framtid inom vinodling.

Music of Skåne bjuder på lunchkonsert vid flera tillfällen i sommar med folkmusiktrion Jidder. Skånsk folkmusik och folkliga visor bjuds den 19, 20 juli, 2, 3 och 8 augusti.

Durfåglarna bjuder på musikcafé den 21 juli och några dagar senare, 23 och 24 juli är det dags för Sveriges sydligaste jazz och bluesfestival med artister som

Foto: Susanne Nilsson

Skandinavien sydligaste landbaserade fyr, Smygehuk står värd för fyrkyrka under ett antal kvällar i sommar. Det blir andakt och musik vid den gamla fyren 30 juni, 7, 14, 21 och 28 juli samt 4 och 11 augusti.

Hayati Kafé, Jacob Fisher och Mads Vinding. Samtidigt firar Sammy Rimington 50 år som proffsmusiker.

Skånska madavisor

Visor vid havet är titeln på ett program den 27 juli då Göran Christensen och Anders Frostin underhåller. 30 juli är det dags för Skånska mannar att ta över scenen, det utlovas madavisor och skånska visor.

Den 31 juli är det vernissage på sommarens sista utställning, Mötet - vad sker i mötet? Här har nio konstnärer arbetat med en gemensam idé och experimenterat med olika material och konstformer. Utställningen pågår fram till 29 augusti, den dag magasinet stänger för säsongen. Den 9 augusti ordnas en föreläsning om utställningen Mötet.

Augusti börjar med Sveriges sydligaste loppis där lopporna blandas med musik av Södersläts Musikkår. 3 augusti är det sommar quiz, en musikfrågetävling. Cirkus Olympia kom-

mer till Smyge den 7 augusti. Den 14 augusti finns chansen att prova på livet som scout för en dag. Östra Torps scoutkår bjuder på en rad prova-på aktiviteter, bland annat kanotpaddling.

Växtloppis blir det den 15 augusti, och den 21 augusti hissas Svarta Malin på udden. Då är det dags för ytterligare en publikfavorit, Smuggel i Smyge. Köp en skattkarta, gå på skattjakt och leta efter den nergrävda skattkistan. För att ytterligare förstärka piratkänslan kommer Katta Pirat och Sjörovar Mange att spela och sjunga.

Den 22 augusti firas Fyens dag i hela landet, så också i Smyge. Säsongen avslutas med Trelleborgs Manskör den 29:e.

Ingrid Wall

För ytterligare information om klockslag, entréer och eventuella ändringar – se www.trelleborg.se. Turistbyrån i Smyge är öppen juni till augusti och nås på telefon 0410-240 53.

Kalendern

I kalendern hittar du ett urval av olika evenemang. Kalendern är inte fullständig och vi reserverar oss för eventuella ändringar.

Fler evenemang och info finns på www.trelleborg.se/evenemang.

Tips om evenemang till: evenemang@trelleborg.se.

Musik & Dans

Sommarkonsert med melodikryss i Stadsparken kl 19
21.6, 5.7, 19.7, 2.8, 16.8, 30.8
Gäststartister: 21.6 Förskoleklassen 2010 från Serresjöskolan, 30.8 Joachim Bäckström

29.6 19.30 Skåne Folk Youth Ensemble på Köpmansmagasinet.

1.7 19 Åsa Jinder, svensk riks-spelman i Församlingshemmet.

2-3.7 Sveriges sydligaste Spelmansstämma 25 år vid Köpmansmagasinet i Smyghuk.

4.7 19 Diggiloo på Vångavallen. Familjeshow med Lasse Holm, mojje, Alcazar, Jessica Andersson, Gunhild Carling, Erik Linder, Thomas Petersson, Markoolio och Magnus Johansson.

7.7 19.30 Skottet på maskeradbalen. Danssällskapet Menuetten underhåller med en danstabla om händelserna kring Gustaf III:s dör. Köpmansmagasinet.

9.7 19.30 Allsång med Doodlar på Köpmansmagasinet.

19.7, 20.7, 2.8, 3.8, 8.8 13 Music of Skåne. Gratis lunchkonsert med folkmusiktrion Jidder. Köpmansmagasinet.

21.7 19.30 Musikcafé med Durfåg-larna på Köpmansmagasinet.

23-24.7 Smygehamns Jazz- & Bluesfestival.

26.7 19.30 Svarta havets Donkosacker i S:t Nicolai Kyrka.

27.7 19.30 Visor vid havet med Göran Christensen och Anders Frostin på Köpmansmagasinet.

30.7 19.30 Skånska Mannar underhåller på Köpmansmagasinet

31.7-1.8 18 Skånska operan ger - Donizettis Kärleksdrycken på Jordberga Gods.

4.8 Allsångskonsert med Söderslätts Musikkår och Lasse Bergrensson i Stadsparken.

29.8 15 Trelleborgs Manskör avslutar säsongen på Köpmansmagasinet med en konsert.

Mat & Dryck

30.6-13.8 onsdag-fredag 17-23 Öppen Vinkväll på Hällåkra Vingård.

9.7, 16.7, 30.7 18 Grillkvällar vid Köpmansmagasinet.

10-11.7 Hallondagar på Bodarpsgården.

10-11.7 11-16 Skånsk Mat. Köpmansmagasinet på Smygehuk.

14.7 18 Pivepanntofflor och halstrad sill på Köpmansmagasinet.

17.7 Matmarknad på Bodarpsgården.

Idrott

1-4.7 Anderslövs Boik arrangerar fotbollsskola på Anderslövs Idrottsplats.

21-22.8 Trelleborgs Internationella Ungdoms Rugby Festival

14.7-4.7 Trelleborgs Tennis-klubb arrangerar sommartennis för barn och ungdomar.

Allsvensk fotboll
18.7 18 TFF – Gefle IF
2.8 19 TFF- Halmstad BK
16.8 19 TFF – Häcken
11.9 16 TFF - AIK
19.9 17 TFF - IF Elfsborg

Djur

21.6-9.7, 9-20.8 Sommarridläger på Sydslätts Ridskola.

18.8 Trelleborgs Brukshundklubb - officiell agilitytävling.

3-5.9 Svenska Mästerskap i färvallning. Albackborgs gård.

Midsommarfrände

25.6 13 Hemmesdyngge
25.6 13 Smygehuk
25.6 13 Östervångsparken

Föreläsningar

20.6 18.30 Kärlek till människor och ting. Föreläsning om antikviteter från år 1750-1850 med Gert Backe. Köpmansmagasinet.

4.7, 18.7, 22.8 14-15 Historia vid Smygehuks fyr. Lennart Andersson.

18.7 19 Skåne - ett nytt vindstrikt. Köpmansmagasinet.

9.8 18 Om utställningen Mötet. Deltagande konstnärer i utställningen berättar om hur de har arbetat med projektet.

Utställningar

Garvaregården
-20.6 Från stad och land, till stengstrand. Stefan Mårtensson.

Församlingshemmet
-13.8 Kungliga Minnessaker – souvenirer från 1800-talet till våra dagar.

Köpmansmagasinet
- 27.6 Smygehuk Art Festival.
- 29.8 Konsthantverkssalong.
1.7-25.7 Digital Konst
31.7-29.8 Vad sker i mötet?

Galleri IsieTio
19.6-1.8 Sommarutställningar.

Axel Ebbes Konsthall
23.6-15.8 Symbios. Annette Lindqvist och Gudrun Bartels.

Äppelrosvägen i Beddingstrand
4-16.7 Fotoutställning - Beddinge Brygga. Lennart Janko.

Bengts Rambod
2.8 Glas och keramik. Ulla-Kersti Carlsson.

Trelleborgs Museum
6.6 Stadslif.
6.6 – 12.9 Utopi/Dystopi – Östra Grevies fotolinje.
12.6 – 29.8 Terra Incognita – Ulf Ekberg – skulptur och målningar

Övrigt

26.6 15 Friluftsgudstjänst, Frälsningsarmen, Köpmansmagasinet.

30.6, 7.7, 21.7, 28.7, 4.8, 11.8 19 Fyrkyrka i Smygehuks fyr.

5-18.7 Mån-fre 19, lö-sö 16 När token gal, sommarrevy i Parken med Trelleborgsrevyn.

8-10.7 Vikingaslag på Trelleborg. Historisk musikfestival, vikingamarknad, hantverk, mat.

8.7, 5.8 18-21 Veteranbilsträff på Smygehuk.

12-16.7 9-16 Sommarlovskul på Östervångsstadion. Dagläger.

25.7 12-16 Fiskets dag. Vid Garnhuset, Sjövägen i Beddingstrand.

1.8 10-16 Sveriges sydligaste loppmarknad, Köpmansmagasinet.

3.8 19.30 Sommar Quizet på Köpmansmagasinet.

7.8 18 Cirkus Olympia gästar Smygehuk.

7.8, 14.8, 21.8 10-12 Barnens Loppis på Olof Palmes plats.

14.8 10-15 Bli scout för en dag Köpmansmagasinet,

18.8 11-16 Vardagens veteraner, utställning med tröskverk, veteranbilar, motorcyklar, mopeder och traktorer. Ladys hage, Sörby

21.8 Anderslövs Marknad.

21.8 16-18 Smuggel i Smyge Sjörovar Mange och Katta Pirat. Köpmansmagasinet.

22.8 12-16 Fyrens dag firas vid Smygehuks fyr.

27-28.8 Palmfestivalen. Perikles underhåller på fredagen och Amanda Jenssen på lördagskvällen.

12.9 11-15 Mitt i Byn i Stora Beddinge.

Natur

20.6 9-12 De vilda blommornas dag. Blomstervandring vid kusten Smygehamn.

20.6 11-17 Öppen trädgård på Söderslätt.

Öppettider

Anhörigcenter
Västergatan 33
Telefon 0410-73 39 87
Tis-Tor 09.00-12.00

Badhuset

Måndag Stängt
Tisdag 13-19
Onsdag 13-20
Torsdag 13-19
Fredag 13-17, 21.6-29.8 13-19
Lördag, söndag stängt
25.6, vecka 29-32 stängt

Axel Ebbes Konsthall
23.6-15.8 tisdag-söndag 13-16

Biblioteket

Stortorget
Mån-Fre 10-18, Lörd stängt
25.6 Stängt
Anderslöv
Mån, Tor 10-14, 15-18.30
Tis, Ons 13-17
Gislöv
Mån, Ons 12.30-14
Tis 12.30-19, Tors 12.30-17
Skegrie
Vecka 26, 28-30 Mån stängt
Tis 16-19
Ons, tor 14-16.30
Vecka 27, 31-33 stängt
Smygehamn
Öppet dagligen
Bemannat Tors 14.30-15.30
Bokbussen
Ring 0410-73 31 80,
0708-817 188

Familjecenter Backafall

Syster Jennys väg 6
Mån-Tor 09.00–15.00
Fre 09.00–14.30

Hattmuseum

Sista lördag/månad kl 10-14

Medborgarkontoren

Sockenvägen 2B:
Mån - Fre 09.30 -13.30
Vecka 28-32 Stängt
På Garvaregården:
Mån - Tor 10-18, Fre 10-16
Vecka 28-32 Mån - To 10-16.30,
Fre 10-16

Sjöfartsmuseét

Lördag 10-14, söndag 13-16

Trelleborgen

Måndag- torsdag 11-17

Trelleborgs museum

Tisdag - söndag 12-16

Ungdomsgårdar

Anderslöv
Mån – Fre 15.00 – 21.45
Backafall
Mån, tis, tor, fre
14.30-17.15, 18–21.45
Lör 14.30-17.15, 18.00-21.45
Ons gruppverksamheter
Filmverksta'n Backafall
Mån, ons 09.30-17.30
Tis, tor 14.00-17.30
Gasverket
Må-Tor 15-22, Fre-Lör 15-23
Tjejlöftet
Måndagar 15 -22
Smygehamn
Tis, tor 18.00 - 21.30
Fre 18.00 - 22.00

Foto: Susanne Nilsson

Hjälp till att ladda Trelleborgs varumärke!

Palmer. Böljande rapsfält. Mils-långa stränder. Spettkaka. Vikingar. Fotboll.

Är det den bilden vi förknippar med Trelleborg? Eller är det Gummifabriken, de många kyrkorna, det skånska kynnet, gårdsbutikerna eller båtlivet?

Vad tycker du? Var finns Trelleborgs smultronställen? Vilka är Trelleborgs bästa sidor, de fördelar vi gärna vill visa upp våra besökare? Vilka värden vill vi som trelleborgare bli förknippade med, vilka företräden kan vi stolt säga oss stå bakom?

Nu är det din tur att säga vad du tycker. Vi vill gärna veta hur du som trelleborgare vill att Trelleborgs varumärke ska förädlas.

Det är inte tal om att finna på någon ny hurtig slogan utan att hitta de ord, företeelser och begrepp som symboliserar Trelleborg.

Du kan svara antingen via brev till Informationsavdelningen, Trelleborgs kommun, 231 83 Trelleborg, via e-post till tidning@trelleborg.se eller via formulär på hemsidan www.trelleborg.se.

Vi är tacksamma för din medverkan och ser fram emot ditt svar senast 15 augusti. Du får gärna vara anonym, men bland de som skickar in förslag kommer vi att dela ut Trelleborgsväs-kor och Trelleborgsböcker.

TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN • TÄVLINGEN

Säg det på trelleborgska!

I tävlingen denna gången gäller att kunna sin trelleborgska och matcha de skånska orden som numererats från 1 till 16 med de svenska översättningarna vars alternativ har fått bokstäverna A till P. Totalt 16 ord söker sin svenska motsvarighet.

De rätta svaren vill vi ha in senast den 20 juli under adress "Tävling, Vårt Trelleborg, Rådhuset, Algatan 13, 231 83 Trelleborg". Det går också alldeles utmärkt att lämna in tävlingssvar på Rådhuset. Brevlåda finns i ytterdörren mot Rådhusorget.

De rätta lösningarna i de färgade rutorna på korsordet i förra numret var "Invigdes av kronprinsparet för sjuttiofem år sedan".

Eftersom det är sol och sommar har vi dragit inte mindre än tolv vinnare i korsordet i förra numret av Vårt Trelleborg. Vinnarna har fått sina priser på posten.

Vinnarna är: Ture Green, Tunnbindaregatan 5, Märta Hübinette, Engelbrekts-gatan 10, Berit Holmer, Landsvägen 44 i Alstad, Sven Kristensson, Prostens väg 6y, Gunvor Larsson, Kurland 31, Gertrud Berntsson, Olivia Nordgrens gata 6, Ann-Kristin lund, Rotslingan 21, Lena Ransmark, Modeshögsvägen 71, Johanna Holmström, Goenisses väg 23, Bodil och Tommy Karlsson, Östra stranden 118, Eva B Svensson, Hagagatan 48 a i Norrköping samt Maj-Britt Olsson, S:ta Gertruds väg 12 b.

På skånska	På svenska
1. tilling	A. andfädd
2. skrabba	B. stickling
3. ryssted	C. snål
4. trö	D. ljummet
5. spillevarrk	E. fotboll
6. gnavven	F. kärnhus
7. pömsen	G. dask i baken
8. ennaklemmd	H. trampa
9. ping	I. pinne
10. tynna hossor	J. darrig
11. forrpustad	K. skörda
12. junked	L. öppet
13. rumpedäng	M. musikinstrument
14. blära	N. sömnig
15. ypped	O. nylonstrumpor
16. hyssta	P. bekymrad

Min tävlingsrad

Vilken bokstav hör ihop med vilket nummer?

1.	9.
2.	10.
3.	11.
4.	12.
5.	13.
6.	14.
7.	15.
8.	16.

Namn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____ Ort: _____